

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Transporturi

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în
Transporturi

_____Olesea BAGRIN

"27" septembrie 2024

**Curriculumul modular
G.05.O.002 Protecția civilă**

Specialitatea: 71660 - Exploatarea tehnică a transportului auto

311528 Calificarea: Tehnician mecanic în exploatarea tehnică a transportului auto

Chișinău 2024

Autori:

1. Jeman Victor, profesor, Centrul de Excelență în Transporturi
2. Cotîrșău Ion, gradul didactic întâi ,Centrul de Excelență în Transporturi.

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Transporturi din 26 septembrie 2024, proces verbal nr.2

Recenzenți:

1. Pădureț Andrei, Centrul de Excelență în Transporturi.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.....	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV. Administrarea disciplinei	5
V. Unitățile de învățare.....	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	7
VII. Studiul individual ghidat de profesor	8
VIII. Lucrările practice	9
IX. Sugestii metodologice	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	10
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	12
XII. Resursele didactice recomandate elevilor.....	12

I. Preliminarii

Unitatea de curs *Protecția Civilă* este destinată profilului Discipline Tehnice Generale și este o componentă importantă a Programului de formare profesională.

Unitatea de curs se studiază pe parcursul unui semestru a anului de studii, câte o pereche (două) pe săptămână. Competențele specifice enunțate pentru această disciplină trebuie să se găsească în comportamentul cotidian al elevului, viitor tehnician. Competențele definite devin astfel ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi dobândite prin înțelegerea, respectarea și aplicarea cunoștințelor protecției civile în viața cotidiană. Pentru reușita pregătirii în concordanță cu competențele specifice, condiția de bază este ca elevul să înțeleagă raportul cauză-efect în cazul producerii unor evenimente nedorite, în vederea asigurării permanente a sănătății și vieții.

Conținuturile corespunzătoare fiecărei competențe necesită, pe lângă lecții teoretice și demonstrative și efectuarea aplicații practice în locuri special amenajate la CET. Pentru realizarea în condiții optime a activităților de învățare, profesorul trebuie să identifice obiectivele fiecărei lecții pentru a putea pregăti o serie de material (fișe de documentare, fișe de lucru, filme didactice). Pe parcursul studierii disciplinei se urmărește formarea la elev a unor atitudini și comportamente care promovează un climat de sănătate și securitatea vieții permanent.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Ca unitate de curs *Protecția civilă* constituie baza securității, sănătății și vieții elevilor, cât și o pregătire specială în acest domeniu.

Partea practică a disciplinei se realizează prin exerciții pe teren și lucrări practice cu aplicarea unor tehnici speciale specifice numai disciplinei Protecția civilă.

Înțelegerea gravității riscurilor de accidente natural sau tehnogene și formarea unor deprinderi corecte, chibzuite în vederea evitării consecințelor grave, cât și pierderi grave material.

Această disciplină corelează cu următoarele obiecte de studii: biologia, chimia, fizica, geografia, protecția muncii adică disciplinele care asigură instrumentele fundamentale pentru predarea noțiunilor și înțelegerea fenomenelor.

Aceste valori se asigură printr-un proces continuu de lecții teoretice și exerciții practice cât și educația pe tot parcursul vieții.

Scopul principal al disciplinei este de a da cunoștințe teoretice și abilități practice pentru a depăși riscurile situațiilor excepționale și a ști cum să ne asigurăm sănătatea și viața.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competențele profesionale specifice formate în cadrul disciplinei:

CS1. Aplicarea legislației, normelor metodologice și standardelor la protecția civilă.

CS2. Identificarea situațiilor excepționale, dezastre-fenomene distructive;

CS3. Acționarea în caz de situații excepționale, managementul dezastrelor;

CS4. Utilizarea mijloacelor de protecție civilă;

CS5. Acordarea primului ajutor medical în diferite stări de urgență;

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				Lucrul individual
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VI	60	24	6	30	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut/Cunoștințe	Abilități (A)
<i>Aplicarea legislației, normelor metodologice și standardelor la protecția civilă.</i>		
CS1. Aplicarea legislației, normelor metodologice și standardelor la protecția civilă.	<p>1.1. Organizarea și structura protecției civile în R. Moldova;</p> <p>1.2. Clasificarea formațiunilor forțelor protecției civile în unități economice și în instituțiile publice, rolul acestor formațiuni.</p> <p>1.3. Unificarea comenzilor și acțiunilor folosite la predarea unității de curs protecției civile</p> <p>1.4. Dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul protecției civile.</p>	<p>1.1. Aplicarea actelor legislative și normative vizând protecția civilă în domeniul de activitate;</p> <p>1.2. Distingerea rolului și atribuțiilor protecției civile;</p> <p>1.3. Identificarea formațiunilor protecției civile, stabilirea obligațiilor fiecărui grup.</p> <p>1.4. Recunoașterea comenzilor pentru acționare la lecțiile de protecție civilă.</p> <p>1.5. Estimarea acordurilor bilaterale cu statele vecine și Organizația Internațională de protecție Civilă (OIPC);</p>
<i>Identificarea situațiilor excepționale, dezastre-fenomene distructive;</i>		
CS2. Identificarea situațiilor	<p>2.1. Definirea situațiilor excepționale, pericolul și riscul de apariție a unei</p>	<p>2.1. Stabilirea concepțiilor și criteriile diversităților situații excepționale după pericolul , locul și riscul în caz de</p>

Unități de competență	Unități de conținut/Cunoștințe	Abilități (A)
excepționale, dezastre - fenomene distructive;	<p>situații excepționale.</p> <p>2.2 Stabilirea extinderii și gravitatea consecințelor, situațiile excepționale după tipuri: de obiect, locale, teritoriale, naționale și transfrontaliere:</p> <p>2.3 Generalizarea situațiilor excepționale cu caracter natural, tehnogen și ecologic,</p>	<p>calamitate.</p> <p>2.2 Definirea situațiilor excepționale după tipuri extinderii și gravitatea consecințelor pe teritoriu.</p> <p>2.3 Clasificarea generală și succintă a calamităților cu caracter natural, tehnogen, ecologic, posibile pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>2.4 Enumerarea prin exemple a calamităților produse în ultimii ani pe teritoriul R.Moldova.</p> <p>2.5 Aprecierea gravității situațiilor excepționale după suprafața teritorială și timp.</p> <p>2.7 Estimarea și studierea treptelor de dezvoltare a unei situații excepționale.</p>
<i>Aționarea în caz de situații excepționale, managementul dezastrelor;</i>		
CS3. Acționarea în caz de situații excepționale, managementul dezastrelor;	<p>3.1 Aprecierea pericolelor reale a desfășurare a SE.</p> <p>3.3 Stabilirea caracteristicilor specifice managementului dezastrului.</p> <p>3.3 Salvarea populației și bunurilor materialelor.</p> <p>3.4. Lichidarea consecințelor SE.</p> <p>3.5 Clasificarea semnalele protecției civile în SE.</p>	<p>3.1 Identificarea principalele măsuri pentru preîntâmpinarea unor SE;</p> <p>3.2 Stabilirea un stereotip dinamic de acțiune și protecție în caz de asemenea situații.</p> <p>3.3 Evaluarea pierderilor și necesitățile de intervenție.</p> <p>3.4 Enumerarea activităților și etapelor de realizare a intervențiilor în caz de SE.</p> <p>3.5 Efectuarea lucrărilor de salvare deblocare în SE.</p> <p>3.6 Stabilirea modalităților specifice de pregătire psihomorală a sinestraților.</p> <p>3.7 Îndepărtarea consecințelor distruse de către dezastru.</p> <p>3.8 Recunoașterea semnalelor utilizate în caz de SE.</p>
<i>Utilizarea mijloacelor de protecție civilă</i>		
CS4. Utilizarea mijloacelor de protecție civilă;	<p>4.1 Planificarea, organizarea și realizarea exploatării mijloacelor de protecție civilă.</p> <p>4.3 Definierea metodelor de utilizare a mijloacelor de protecție a căilor respiratorii de substanțe toxice, nocive și radiații.</p> <p>4.3 Utilizarea costumelor de protecție.</p> <p>4.4. Alegerea uneltelor adaptate pentru efectuarea</p>	<p>4.1 Stabilirea și planificarea necesității de mijloacelor de protecție civilă pentru obiectivul economic sau instituția publică dată;</p> <p>4.2 Enumerarea tipurilor de mijloace individuale de protecție a organelor respiratorii, de protecție a pielii și celor de protecție colectivă.</p> <p>4.3 Utilizarea mijloacelor de protecție civilă în dependență de calamitate.</p> <p>4.4 Identificarea uneltelor pentru efectuarea lucrărilor de salvare-deblocare.</p>

Unități de competență	Unități de conținut/Cunoștințe	Abilități (A)
	lucrărilor de salvare-deblocare.	
Acordarea primului ajutor medical în diferite stări de urgență; <i>Acordarea primului ajutor medical în diferite stări de urgență;</i>		
CS5. Acordarea primului ajutor medical în diferite stări de urgență;	5.1. Aprecierea pericolului pentru viața sinistraților. 5.2 Procedurile în caz de acordare a primului ajutor medical în diferite stări de urgență. Algoritmul ABC. 5.3 Utilizare corectă a trusei medicale și a altor mijloace pentru acordarea primului ajutor medical. 3.4. Evacuarea victimelor.	5.1 Identificarea pericolului pentru viața sinistraților; 5.2 Comunicarea despre producerea accidentului. 5.3 Stabilirea algoritmului de acordare a primului ajutor medical în dependență de starea de urgență. 5.4 Acordarea primului ajutor în caz de stare de urgență în limita competențelor deținute. 5.5 Transportarea la spital sau adresarea la medic în caz de stare de urgență.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

n/r	Unități de învățare	Numărul de ore				
		Total	Contact direct		Studii individuale	
			Suma	inclusiv		
			Teoretice	Practice/laborat		
1	2	3	4	5	6	7
1	Organizarea și structura Protecției Civile în R. Moldova.	8	4	4		4
2	Situațiile excepționale și caracteristicile lor.	12	6	6		6
3	Managementul dezastrelor, acționarea în caz de situații excepționale.	16	8	6	2	8
4	Principii de bază privind organizarea măsurilor de protecție în situații excepționale	8	6	4	2	2
5	Aspecte psihologice ale comportării în situații excepționale. Panica și combaterea ei.	4	2	2		2
6	Managementul asistenței medicale primare.	12	4	2	2	8
	TOTAL	60	30	24	6	30

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termene de realizare
Organizarea și structura Protecției Civile în R. Moldova.			
Organizarea și structura Protecției Civile în R. Moldova. Dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul PC	Referat	Prezentarea referatului	Săptămâna 1
Forțele Protecției Civile. Responsabilitatea pentru pregătirea formațiunilor PC în scopul îndeplinirii sarcinilor ce le revin, o poartă conducătorii obiectelor economiei naționale, în baza cărora sânt create aceste formațiuni.	Elaborarea rezumatului scris în caietele de lucru	Prezentarea rezumatului scris	Săptămâna 2
Situațiile excepționale și caracteristicile lor.			
Generalități despre situații excepționale. Dezastre - fenomene distructive.	Elaborarea materialului în programa Power Point	Prezentarea materialului	Săptămâna 3
Clasificarea generală a calamităților cu caracter natural, tehnogen și ecologic, posibile pe teritoriul Republicii Moldova.	Elaborarea materialului în programa Power Point	Prezentarea materialului	Săptămâna 4-5
Aprecierea gravității situațiilor excepționale după suprafața teritorială și timp.	Elaborarea rezumatului scris în caietele de lucru	Prezentarea rezumatului scris	Săptămâna 6
Managementul dezastrelor, acționarea în caz de situații excepționale.			
Caracteristicile specifice managementului dezastrului.	Elaborarea referatului	Prezentarea și explicarea referatului	Săptămâna 7
Riscul apariției unei situații excepționale. Managementul riscului apariției situației excepționale.	Elaborarea rezumatului scris în caietele de lucru	Prezentarea rezumatului scris	Săptămâna 8
Evaluarea pierderilor și necesităților de intervenție	Elaborarea rezumatului scris în caietele de lucru	Prezentarea rezumatului scris	Săptămâna 9
Activități și etape de realizare a intervențiilor în caz de dezastru.	Elaborarea referatului	Prezentarea și explicarea referatului	Săptămâna 10
Principii de bază privind organizarea măsurilor de protecție în situații excepționale.			
Mijloace individuale de protecție a organelor respiratorii, de protecție a pielii și celor de protecție colectivă.	Elaborarea referatului	Prezentarea și explicarea referatului	Săptămâna 11
Uneltelor pentru efectuarea	Elaborarea rezumatului	Prezentarea rezumatului	Săptămâna 12

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termene de realizare
lucrărilor de salvare-deblocare.	scris în caietele de lucru	scris	
Aspecte psihologice ale comportării în situații excepționale. Panica și combaterea ei.			
Aspecte psihologice ale comportării în situații excepționale. Panica și combaterea ei..	Elaborarea rezumatului scris în caietele de lucru	Prezentarea rezumatului scris	Săptămâna 13
Managementul asistenței medicale primare.			
Procedurile în caz de acordare a primului ajutor medical în diferite stări de urgență. Algoritmul ABC.	Elaborarea proiectului în grup	Prezentarea și explicarea proiectului	Săptămâna 14
Evacuarea și transportarea victimelor.	Elaborarea rezumatului scris în caietele de lucru	Prezentarea rezumatului scris	Săptămâna 15

VIII. Lucrările practice

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	Ore
1	Aționarea în caz de situații excepționale, managementul dezastrelor;	Clasificarea și recunoașterea semnalelor utilizate în caz de SE.	2
2	Utilizarea mijloacelor de protecție civilă	Tipurilor de mijloace individuale de protecție a organelor respiratorii, de protecție a pielii și celor de protecție colectivă. Utilizarea mijloacelor de protecție civilă în dependență de calamitate	2
3.	Acordarea primului ajutor medical în diferite stări de urgență;	Procedurile în caz de acordare a primului ajutor medical în diferite stări de urgență. Algoritmul ABC.	2
Total			6

IX. Sugestii metodologice

Elementele de bază ale Curriculumului sunt competențele ce trebuie dezvoltate și achiziționate în procesul de formare profesională. Acestea vor fi formate prin organizarea eficientă a procesului de instruire. Pentru aceasta sunt necesare două condiții:

1. *Organizarea activităților.*

Pentru buna organizare eficientă a procesului didactic ambii participanți necesită să-și definească activitățile. De modul cum sunt organizate acestea depinde, în mare măsură, nivelul de formare a competențelor.

În această ordine de idei, procesul de organizare a activităților va presupune:

- condiții optime pentru un parteneriat fructuos elev-profesor;
- un set de procese care duc la ameliorarea relațiilor dintre părți;

- un nivel de implicare a părților, acționând în baza unor reguli și acțiuni prestabilite.

2. *Selectarea adecvată a metodelor de instruire.*

Se recomandă utilizarea paralelă a metodelor de instruire tradițional și a celor moderne, care reclamă un potențial formativ sporit și stimulează spiritul creativ precum:

- *Metodele tradiționale:*
  - expunerea didactică,
  - conversația didactică,
  - demonstrația,
  - observarea,
  - lucrul cu manualul.
- *Metode de transmitere și însușire a cunoștințelor:*

1. *Metode de comunicare orală:*

- expositive povestirea,
- descrierea,
- explicația,
- instructajul verbal,
- conversative,
- conversația propriu-zisă,
- dialogate- conversația euristică,
- discuția colectivă.

2. *Metode de comunicare scrisă (munca cu manualul)*

- *Metode prin explorare și descoperire (dirijată, nedirijată):*

1. Realizarea de experimente în cadrul desfășurării lucrărilor practice .
2. Examinarea documentelor.

- *Metode bazate pe acțiune:*

Prin acțiune reală-exerciții, lucrări practice, metode observative.

- *Metodele moderne:*

- *învățarea cu ajutorul Software-ului ,*
- *știu-vreau să știu-am învățat,*
- *prezentările elevului.*

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Axarea procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări formative și evaluări sumative (finale) ce țin de interpretarea creativă a informațiilor și de capacitatea de a remedia situațiile de problemă.

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unui feedback continuu, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înaintea demarării acestora, cadrul didactic va informa elevii despre tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

Dintre cele mai pertinente modalități de evaluare, care și-au demonstrat valabilitatea și eficiența, recomandam:

- verificarea orală curentă;
- verificarea scrisă curentă;
- verificarea practică curentă;
- verificarea periodică prin teste, fișe de evaluare;
- verificare la sfârșit de capitol (scrisa sau orală),
- verificarea cu caracter global (examenul), în formă scrisă;
- verificare prin teste docimologice (curente sau periodice);
- aprecierea verbală;
- aprecierea prin notă;

Evaluarea și formatoare se aplică pe parcursul întregului proces de predare-învățare. Aceasta are menirea de a remedia lacunele sau erorilor comise de elevi. Acest tip de evaluare nu are scopul de realizare a unui clasament al elevilor, ci de comparare a performanțelor elevilor în baza criteriilor stabilite din timp.

Evaluarea continuă (curentă): se desfășoară în timpul demersului de învățare și urmărește obiectivul cunoașterii sistematice și continue a rezultatelor zilnice și a progreselor elevilor. Ea oferă posibilitatea intervenției imediate a profesorului.

Evaluarea orală este cea mai frecventă metodă de evaluare utilizată în activitatea instructiv-educativă în cadrul predării disciplinei *Protecția civilă*. Aceasta constă într-un dialog purtat între profesor și elev, prin care primul urmărește să obțină informații cu privire la cantitatea și calitatea cunoștințelor pe care le posedă elevul precum și capacitatea acestuia de a opera cu ele.

Evaluarea scrisă este o manieră de evaluare ce oferă posibilitatea elevilor de a-și expune cunoștințele achiziționate în scris, fără intervenția profesorului. Această metodă permite evaluarea unui număr mare de elevi, într-un timp relativ mic.

Evaluarea prin probe practice este benefică în cadrul desfășurării lucrărilor de laborator și celor practice, care se vor desfășura, preponderent în echipe. Această metodă de evaluare vizează identificarea capacităților elevilor de aplicare practică a cunoștințelor teoretice achiziționate. Această metodă reprezintă liantul între „*a ști*” și „*a face*” și, se aplică la evaluarea conținutului practic și experimental al instruirii, oferind informații, de asemenea, cu privire la însușirea conținutului conceptual. Evaluarea, prin intermediul probelor practice, oferă un grad ridicat de obiectivitate, deoarece produsele realizate pot fi analizate prin raportare la criterii obiective precise.

Evaluarea sumativă se realizează la finele semestrului I, care are menirea realizării unui bilanț, la sfârșitul parcurgerii unui ansamblu de sarcini de învățare, ce constituie un tot unitar. La sfârșitul acestei evaluări, se acorda o notă și un număr de credite .

Evaluarea sumativă este constituită din mai multe variante de teste, ce includ itemi din toate unitățile de învățare.

Evaluarea elevilor se realizează în corespundere cu Regulamentul-cadru, privind evaluarea cunoștințelor elevilor, obținute în procesul de formare și a rezultatelor academice ale elevilor în Instituția publică Centrul de Excelență în Transporturi din Chișinău.

Nota finală se determină conform relației: nota finală = 0,6 din nota evaluării curente + 0,4 din nota la examen. Examenul se promovează .

Nota evaluării curente constă din: media aritmetică a 2 indici (răspunsuri orale la orele de la contact direct și de la contactul indirect – lucrul individual).

Notă: la examen se admit elevii care au susținut toate lucrările de laborator /practice și au prezentat setul de lucrări și setul temelor individuale de la contactul indirect.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe minime față de sălile de curs: tablă școlară, proiector multimedia și ecran, mostre, machete, planșe.

Opțional: tablă interactivă, conexiune la internet.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
1.	Legea cu privire la Protecția Civilă nr. 271-XIII, din 09.11.1994	Monitorul Oficial, Nr. 20, 29 decembrie 1994
2.	Legea Republicii Moldova nr. 1440-XIII, de la 24.12.1997, cu privire la Protecția și Securitatea radioactivă	Monitorul Oficial, Nr. 24-25, 19.03.1998
3.	Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 259, din 09.03.1998, Regulamentul cu privire la clasificarea Situațiilor Excepționale	Monitorul Oficial, Nr. 30-33, 09 aprilie 1998
4.	Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 45, de la 24.01.1994, despre reglementarea transportării încărcăturilor periculoase pe teritoriul Republicii Moldova și lichidarea posibilelor avarii	Monitorul Oficial, Nr. 1, 1994
5.	Calamitățile în Moldova și combaterea lor, A. Coșciug, T. Grama, A. Triboi. Chișinău 1997.	Bibliotecă
6.	Agenda populației pentru acțiuni în Situații Excepționale, DSE, Chișinău 1998.	Bibliotecă

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
7.	Traumatismele și primul ajutor, P.Ciobanu, P.Ostrovari, A. Boico.Chișinău 1999.	Bibliotecă
8.	Protecția omului în Situații Excepționale. Îndrumar instructiv-metodic pentru studenți, Partea I, P.Ciobanu, P.Ostrovari, A.Boico.Chișinău 1997.	Bibliotecă
9.	Acordarea primului ajutor medical senistrațiilor. V.Belousov. Chișinău 1984.	Bibliotecă
10.	Avarii catastrofe și calamități naturale. A. Gavrilița, I.Pătratii. Chișinău 1997.	Bibliotecă